

Ярова Тетяна Петрівна,

доцентка кафедри нарисної геометрії та графіки Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

м. Дніпро, Україна

Швець Ірина Анатоліївна,

старша викладачка кафедри архітектурного проектування та містобудування Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

м. Дніпро, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ НА АРХІТЕКТУРНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

Виховна робота на архітектурному факультеті академії є невід'ємною частиною підготовки спеціалістів. Для студентів ЗВО основною діяльністю, що визначає напрям їх розвитку в цьому віці, є професійне навчання та розвиток спеціальних здібностей в різних видах діяльності, які складають компоненти їх майбутньої професії [1].

Виховна робота на факультеті здійснюється згідно з концепцією виховання студентів у ПДАБА. Пріоритетними напрямками виховання студентської молоді є формування громадянина та патріота України, усебічно освіченої людини, творчої особистості, фахівця, що орієнтується в сучасних соціальних, економічних та виробничих відносинах і обізнаний у новітніх інформаційних технологіях.

Останнім часом, поки світ оговтується від наслідків пандемії COVID-19, Україна на доданок ще й живе в пекельному вирі війни [2], пріоритетним напрямом є патріотичне виховання студентів, спрямоване на формування громадянської свідомості, патріотичних почуттів, відповідальності за долю країни, любові до рідної землі та її народу, поваги до інших країн та народів.

Важливим складником формування патріотичних почуттів є виховання любові до рідного міста, до своєї академії. У січні відбулося урочисте вручення дипломів випускникам академії, зокрема й архітекторам. Випускники та студенти факультету активно рекламують спеціальності архітектурного факультету за межами академії та регіону, проводять профорієнтаційну роботу в регіонах, де проживають, рекламують матеріали про факультет і академію на профорієнтаційних заходах. У цьому році на факультеті вперше був проведений День відкритих дверей архітектурного факультету онлайн. Його відвідало багато молодих людей, які цікавляться вступом на спеціальності факультету на базі загальної середньої освіти, на базі коледжу, цікавляться вступом до магістратури.

Традиційними стали зустрічі студентів з ветеранами військової служби на День захисників та захисниць України, з кращими викладачами та випускниками ДІБІ–ПДАБА (державними діячами, провідними вченими, відомими архітекторами), ознайомлення з історією академії, міста, участь у благодійних акціях «Моя кров рятує життя», «Посмішка дитини», ярмарок до дня Святого Миколая.

На кожному курсі факультету навчаються від 15 до 35 іноземних студентів, здебільшого з Марокко. Виникає необхідність допомогти їм зорієнтуватися в інформації, адаптуватися в місті, академії, ознайомити з історією, культурою, кращими традиціями українського народу. Виховання іноземних студентів передбачає повагу до особливостей студентів, пошук індивідуального підходу до кожного. Спроба в 2020/2021 н. р. організувати дві студентські групи лише з іноземних студентів не дала позитивних переваг, тому в 2021/2022 н. р. на факультеті повернулися до змішаного складу студентських груп.

Велику увагу на факультеті приділяють роботі зі студентами пільгових категорій (маємо 24 студента), яка полягає у встановленні статусу, підготовці документів, подальшому призначенні соціальних стипендій, розв'язанні навчальних та організаційних проблем тощо.

Архітектори – люди талановиті. Особливим напрямом виховної роботи серед студентів на факультеті є формування їх творчої особистості.

Складником науково-технічної творчості студентів є участь їх у предметних наукових конференціях, конкурсах, серед яких огляд-конкурс дипломних проєктів випускників архітектурних та художніх спеціальностей закладів вищої освіти України (жовтень 2021 р.), «Петровський залік» – конкурс навчальних робіт архітектурного факультету (листопад 2021 р.), національний архітектурний студентський конкурс «Steel Freedom – 2021» (листопад 2021 р.), регіональний воркшоп у межах фестивалю «Міста України» у м. Дніпро. В осінньому семестрі 2021/2022 н. р. наша академія разом з ОДАБА отримала грант від Британської ради на проведення обміну студентами протягом семестру, студенти і викладачі з великим ентузіазмом отримали творчий досвід у дружньому ЗВО.

Студентів-архітекторів постійно залучають до участі в різних мистецьких заходах, які проводять на святкуванні Дня міста, у Будинку архітекторів, Дніпровському будинку мистецтв, у музеї українського живопису, у виступах на урочистій посвяті в студенти, у концерті до Дня закоханих, концерті «Різдвяні зустрічі», у циклі публічних лекцій «Архітектурна практика» за участі архітекторів міста, у виставці акварельних робіт художників України; у творчій майстерні «Поезія натюрморту». За сприяння Alliance Francez відомий митець Рорау спільно зі студентами написав сучасний мурал на фасаді академії.

Для інтелектуального, культурного розвитку архітектурний факультет підтримує тісний контакт з театрами міста. Мінімум раз на місяць студенти і викладачі відвідують культурні заклади міста та гастрольні заходи.

Цікавою сторінкою навчально-виховної роботи на факультеті є цикл франко-українських освітніх проєктів, який було започатковано з 2003 р. завдяки грантам «ТЕМПУС». Студенти оволодівають французькою мовою одночасно з основною спеціальністю, мають змогу брати участь в міжнародних конференціях, стажуватися та навчатися за обміном у Бельгії, Франції, спілкуватися з провідними спеціалістами цих країн, захищати дипломні проєкти іноземною мовою. Навчання в проєктних групах сприяє розвитку креативного мислення студентів, удосконаленню мовних компетенцій, стимулює до новаторства і творчості, придбання нових особистих якостей і здібностей, навичок і вмій. У рамках цього проєкту студенти готують і проводять диспути, беруть участь у воркшопах, творчих конкурсах, фестивалях міні-вистав французькою мовою. На старших курсах такі студенти вже можуть отримувати стипендії від міжнародних фондів (AUF, Mitax тощо).

У цьому навчальному році на факультеті пройшов цикл онлайн-лекцій за участю випускників факультету, що працюють у проєктних майстернях Франції, серед яких Грицай Андрій, Жук Олександра, Моргунова Анна, Кондратьєва Анастасія.

Восени студенти взяли участь у майстер-класі французького фотографа Фредеріка Шобена та у виставці «BOOK SPASE», у результаті якої студенти молодших курсів надрукували свої малюнки як листівки.

З 14 лютого до 6 квітня на факультеті заплановано проведення онлайн-заходу «Архітектура, містобудування та будівництво. Міські проєкти: Франція та Україна». Майстер-клас розпочався за двома напрямками: 1) модульні будинки: проєктування, виготовлення, розміщення (цикл лекцій архітектора Жака Шнідервінда, м. Орлеан); 2) реновація постіндустріальних територій і об'єктів (архітектор Сілвен Потьє, департамент Крез). Регламент заходу передбачав лекції французьких архітекторів, а далі планувалося виконання проєктів студентськими командами та консультування з експертами.

На жаль, війна внесла свої корективи. На сьогодні виїхали з України (повернулися в Марокко) 104 іноземних студенти архітектурного факультету, 86 українських студентів виїхали під час війни за кордон.

З початку війни 40 студентів факультету були направлені за програмою академічної мобільності: на навчання до закладів вищої освіти Франції (архітектурні школи Гренобля, Тулузи, Клермон-Феррана) – 26 студентів, на професійне стажування в архітектурні бюро – 14 студентів.

Багато українських студентів влаштувалося самостійно і навчаються в університетах Словаччини, Польщі, Литви, Угорщини, підтримують зв'язок з рідним факультетом і продовжують одночасно навчатися в ПДАБА.

Крім основного досвіду, який студенти отримують, перебуваючи за межами країни, – здатність навчатися та самостійно здобувати знання, у них є змога розвивати мультикультурну компетентність, навички швидкої адаптації до нового середовища, толерантності до культурних відмінностей.

Література

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. Київ: Либідь, 1993. 365 с.
2. Освіта – найпотужніша зброя сучасності. URL: <https://bit.ly/3dRO8Qo>.